

כפ"א מ"ו כפ"ד מ"ה'
מכסה ה"ו ד' ממג
עש"כ פ"ט ט"ז ח"ט
פ"י רע"ז ט"ז ח"א :

ג' ב' ד' מ"ו ג' שם ה"י
י' ג' ו' ג' כפ"ט ו' ג' ו' ג'
מ"ט ע"ז ח"א :

ג' ב' ו' מ"ו ג' שם ה"י יב
ט"ז ע"ז ח"א :

[פ'] דיקלן תמיים
ג'טון חלוקן שאר
אילנות גדולים הוינן שאר
אילנות קטנים זינן
דקלים קטנים. ערוך
ערך ג'טון

רבינו גרשום

וכל העין אשר בשדה
אשר בכל גבולו סביב.
אזרחו אינן שצריך גבול
סביבו שאין משתמר
אלא על ידי גבול כעין
שקופין גדר סביב
השדה כדי שיהא
משומר על ידי גבול
פניו שמוך האילן
ויכילו אוניו ליפול
פירותו אזרחו אינן
נקתה אבן קרקע
אבל אינן שגובה הוא
כגון חרוב מורכב וסדן
השקפה שאינו צריך
לשומר ואינו צריך גבול
דמחמת גבהותו ויהיו
הוא שאין ירו של אדם
יכול להניע לפירותיו
והנענים והפירות והן
בגבהות עומדין ואין
עובדין על אלה בחבל
אינו נקתה אבן קרקע
דבר חובט כפני עצמו
הוא: אשר בכל גבול
סביב מינן למצרים
מן התורה שהראה
לו המצרים שבביתו
מצד פלתי כן צריך גבול
פלתי כן וכן ג' וצ"ח
דפדפשי מינן ללוקחין
שקנין המצרים
שכפיתו השדה והדינו
גבולי: אילנות
תמיים גדולים: תאלין
אלו שאר אילני בחרין
קטנים: הרוצין. אילנות
קטנים וגיבין. דקלים
קטנים כעין צניינות
דבב"ל: ואצ"ל דב"ל
כתב ליה הכי ודאי
קני' ד"א אחי לפני
בית דין מקח רבתי היה
והאי דלא כתב ליה
לפי בית דין הירושלמי
לא הכי ליה אצל
השאה ליכא לפיחש:
אמר ליה המוכר ללוקח:
ארעא ודיקלי. מובינא
לך: או אית בה דיקלי
יחבב ליה תרי דיקלי.
דידקלי לא פחות
מתרי. ואי אית
בה דיקלי משעבדי לית
חוב של מוכר פרוק
לחוב מניה ויחבב ליה
לוקח: וזו אמר ליה
ארעא ודיקלי מובינא
לך ולית בארעא תרי
דיקלי ובין ויחבב ליה:
אמר ליה ארעא
בריקלי. או איכא
דיקלי וביניה וביני ואי
לא מקח מעות הוא ולא
קני כלום: בי דיקלא
משעבד ארעא דראחא
דיקלים יא ביטא
לבר מאלני ודאי גופני
בכלל אילני ניהו ולא ובין
איה אפ"י גופני או אית
בה אילני ודיקלי ודאי
אילני לבר באילני. ואית
בה אילני ודיקלי ודאי
אילני לבר באילני. מה
שיר: אמר רב כל שגבוה
כל כך שעולין עליו בחבל
הוי שוור ויחבב ליה לא
הוי שוור ובין ליה:

מנהגי מילי. דחרוב המורכב וסדן השקמה און נמכרין בכלל שדה (ד) וכיון דמשכחין דלין בכלל שדה ממילא ידעינן דאפי' אם
אמר כל מה שכתובה אינן נמכרין דקדתי מתני' בין כך ובין כך לא מוכר כו' דכל מה שכתובה לא מוכר אלא לטפויי תשמישי
דשדה שאינן קבועין כל כך כגון קנים ואבנים שאינן ממוקנין ללרכה ומיהו להכי קיימי אבל חרוב המורכב וסדן השקמה אשמעינן
קרא דתשבי שדה בפני עצמן ומי שיש לו ג' שדות ומכר שנים החיוגים ואמר לו כל מה שכתובין אני מוכר לך דלא מוכר שדה השלישי
חורה אור שצנייהן און כחן כחן לא מוכר חרוב

מנא הני מילי אמר רב יהודה אמר רב דאמר
קרא ויקם שדה עפרון אשר במכפלה וגו' (ה) ויקם
מי שצריך לגבול סביב יצאו אלו שאין
צריכין לגבול סביב אמר רב משרשיא מכאן
למצרים מן התורה: אמר רב יהודה "האי
מאן דמזבן ארעא להבריה צריך למכתב ליה
קני לך" דיקלין ותאלין והרוצין ו"ציצין ואע"ג
דבי לא כתב ליה הכי קני אפ"ה שופרא
דשטרא הוא יאמר ליה ארעא ודיקלי חוינן
אי אית ליה דיקלי יהיב ליה תרי דיקלי ואי
לית ליה ובין ליה תרי דיקלי ואי משעבדי

פריק ליה תרי דיקלי יארעא בדיקלי חוינן אי אית בה דיקלי (ו) יהיב ליה ואי לאו
מקח מעות הוא יארעא בי דיקלי לית ליה דיקלי (ז) דחויא לדיקלי קאמר ליה
אמר ליה לבר מדיקלא פלניא חוינן אי דיקלא שבא הוא שוורי שיריה אי
דיקלא בישא הוא כל שבן הנך יאמר ליה לבר מאילני אי אית ליה אילני לבר
מאילני אי אית ליה דיקלי לבר מדיקלי אי אית ליה גופני לבר מגופני אילני
וגופני לבר מאילני אילני ודיקלי לבר מאילני גופני ודיקלי לבר מגופני אמר
רב אב' שעולין לו בחבל הוי שוור כל שאין עולין לו בחבל לא הוי שוור
ודייני

לריצין גבול הלכך אינן בכלל השדה סביב: אמר רב משרשיא מלאן למריס מה"ס. שהקונה את השדה קנה את המלרים עצמן וכל
האילנות הגטועין במלך המלרים בכלל שדה דהכי משמע סביב כל האילנות הגטועין בקרקע המלך שהוא סביב השדה קנה אברהם כן כראה
בעיני: דיקלי. שגדלו כל לרכן: האילני. שחילין נטעים בחורים: הוילין וזילין. גם הם מיני דקלים כרתין (סוכה דף כ"ט) זני הר הברזל
כסרין ויש מפרשים שאין אלו טועמין פירות: ואצ"ל דבי לא כהב ליה הכי קני. כדתנן המוכר את השדה סתם מוכר חרוב שאינו מורכב ושבות
השקמה וכ"ש שאר אילנות דהא לא משייר במתני' אלא חרוב המורכב וסדן השקמה: אפ"ה שופרא ד"ה גרסינן: ייפוי כח השטר דאפי' אי אחו לפני כ"ד
טועמין יהיב ליה שטרי מפורשין בתוך השטר: אלא חרוב המורכב וסדן השקמה: אפ"ה שופרא ד"ה גרסינן: הכי גרסינן אי אית ליה דיקלי
ודיקלי נמי מובינא לך בקמח אחר דהא לא קאמר ארעא ודיקלי מובינא לך שני מכירות הן שדה זו אינו מוכר לך וקנה את השדה ואת הדקלים שכתבו
יהיב ליה תרי דיקלי. לבד אוחן שבשדה המכורין בכלל שדה דמכירה אחרת היא זו ומיטעו דיקלי שנים ויש ספרים שכתבו בהן אי אית ליה
דיקלי יהיב ליה תרי דיקלי דמשמע דאם יש שם דקלים הרבה בראשו שדה שמכר לו יתן לו מהן שנים ולא יותר והשאר יעבד לעצמו
ולא נהירא כלל דאילו אצ"ל האי ארעא מובינא לך קנה הכל אפילו הדקלים ופשהסוף פירש ארעא ודיקלי יפסיד הלוקח כ"ש שיפיה
כחו כדאמרן לעיל לרין למכתב ליה קני לך דיקלן ותאלין כו' דהוי שופרא דשטרא ולא אמרינן שני דקלים מוכר לו והשאר יעבד
לעצמו ועוד הכי איבעי ליה למומר חוינן אי אית ליה דיקלי ליה אילני ודיקלי ליה אילני ודיקלי ליה אילני ודיקלי ליה אילני ודיקלי ליה אילני
יהור לשון זה לשייר לעצמו ומדלא קאמר הכי אלא קאמר יהיב ליה תרי דיקלי ייב ליה תרי דיקלי ייב ליה תרי דיקלי ייב ליה תרי דיקלי ייב ליה תרי דיקלי
שהן בתוך השדה יהיב ליה תרי דיקלי: (ו) ובין ליה תרי דיקלי. ייב ליה תרי דיקלי ייב ליה תרי דיקלי ייב ליה תרי דיקלי ייב ליה תרי דיקלי
אני מוכר לך אילנות שאקנה לרצונך או יחזור לו מן המעות כנגד דמי שדה זו: ויב משעבדי. למלוה: ארעא בדיקלי. שדה פס
דקלים שכתבו אני מוכר לך ה"ג אי אית בה: מקח טעות הוא. ששיקר בו והדרי מעות ונהי דלין אונאה לקרקעות היכא דמוכר ביוקר אפי'
יותר משמות (ז) מקח טעות מיהא הוי דלדעת כן לא לקח אלא היה סבור שיש בה דקלים כמו שאמר ליה: ארעא (ח) ציה דיקלי. מקום
הראוי לדקלים לית ליה ללוקח דיקלי שאם אין דקלים בשדה אין זה מקח טעות מ"ט דחויא לדיקלי קאמר ליה: ארעא (ט) ציה דיקלי. מקום
ומיהו אי אית ציה דיקלי ה"ז של לוקח דכ"ש דה"ק ארעא דחויא לדיקלי קאמר ליה: ארעא (י) ציה דיקלי. בההוא שדה ודין
א"ר. מוכר (פ) שדה אני מוכר לך לבר מדיקלא פלניא: מוינן אי דיקלא טבא הוא. כלומר מן הביטנים שטועמין פירות קאת לחודיה שיריה
לדעתו ליהנות מפירות שדה פורתא וקנה הלוקח כל השאר בכלל השדה: וזו דיקלא ציהא הוא. אצ"ל שיש עדיין רעים ממנו אלא דקרו
זיה אינשי להאי דיקלא ציהא כגון דלא טעין קבא דאילו טעין קבא לאו דיקלא ציהא הוא כדאמרין ציהא (ק) דיקלא דטעין
קבא אכור למקנייה: כ"ש הנך. המוטעים ממנו ששייר לעצמו דהכי קאמר אפי' ההוא דיקלא ציהא לאו משייר לעצמו ומיהו אם
יש בשדה דיקלי ציהא שיש מוחלי איהו מוזבני בכלל (י) דהא דלמיר"י כ"ש הנך דחיקלי דטבי טפי מהאי קאי: ה"ג לבר מאילני אי אית ליה
אילני לבר מאילני. כלומר אם אמר מוכר ללוקח שדה (כ) אני מוכר לך לבר מאילני חוינן אי אית בה שאר אילנות כגון זיתים ותאנים ותפוחים
וכל שאר אילנות חוץ מדקלים וגפנים שאין נקראין אילני: לבר מאילני. מוכר לו את השדה אבל האילנות אינן מכורין שהרי הולין מכלל שדה
ושיירן לעצמו והאי מילתא דפשיטא הוא אבל משום דבעי למומר לקמן אילני וגופני לבר מאילני נקט לה: אי אית ציה דיקלי. בההוא שדה ואין
בו שאר אילנות ואיהו אמר ליה לבר מאילני והוי לבר מאילני מוכר השדה והנהו דקלן שייר לעצמו ואצ"ל דלין סתמן קרוין אילנות אלא
רגילין היו לקרותן דקלן מתוך חשיבותן ומתוך שהיו רוב אילנות שלהן דקלים כיון דלין כחן שאר אילנות אלא דקלים האי דקאמר לבר מאילני
דקלים קאי: אי אית ציה גופני. ובההוא שדה המוכר את השדה מוכר את השדה
מגופני קאמר ר' אם יש בשדה אילני וגופני ואיהו אמר ליה לבר מאילני הכל מוכר ואפי' הגפנים לבר מאילני ואין קורין לן אילנות ולבר
דמוכר רמז' לגויי דגם הגפנים שייך לעצמו הלכך יד הלוקח על העליונה: אילני ודיקלי לבר מאילני. הכל מוכר לבר מאילני ודיקלי לבר מאילני
קרוין להם אילני: גופני ודיקלי לבר מגופני. אי אצ"ל לבר מאילני ואין בשדה אלא דקלים וגפנים שייך דגפנים לגבי
דקלים נקראין אילני ובכלל אילני הן טפי מדיקלי כן נראה בעיני יו"מ דלין זה וזה בכלל אילני ואין זה נקרא אילני יותר מזה והלכך המוטב
היינו גפנים שייך לעצמו ולא נהירא דאם איתא דשנייהן שוין ואין זה נקרא אילני יותר מזה ואיהו אמר לבר מאילני הוה לן למומר דתירויהו
שייר לעצמו שהרי גילה דעתו שכלל קרא אילני מלמך שאין כחן שום אילן אחר שיקרא אילן אלא אלו: ה"ג אמר רב כל שעולין כו'.
ולעיל קאי היכא דאצ"ל לבר מאילני וקמפרש רב אלו הן אילנות ששייר שאם קטנים הן הרבה לא מיקרי אילני ולא גרסינן לבר מדיקלי ואילני
א"ר כו' ופירוש בעלמא הוא: כל שעולין לו כהכלל. ללקחן פירותיו חשיב אילן ובדקל מייירי כדמפרש לקמיה שגובה הרבה ופירותיו כהראש:

כ"א וצייני וזכרת ערוך
וצייני

הגהות הב"ח

(ב) אב' אב' נמכסא
וגו' וכל הפע' אב' בשדה
אב' בכל גבולו סביב מי
שצריך לגבול יאזו אלו
(ג) וצייני סביב ממקח:
(ד) שם אית בה דיקלי
(ה) וצייני חל"מ וצ"ח
ס"א וצייני וצ"ח:
(ז) שם לית ליה דיקלי
מ"ט אצ"ל ודיקלי:
(ח) רש"ב ד"ה מנהגי
מילי וכו' בכלל שדה
דכתיב ויקם וגו' וכיון
דמשכחין: (ט) ד"ה
למכר חרוב ודיקלי: לה
למכר גבול וכו' שני הם
טועמין וכו' בכלל
השדה ס"א וצ"ח
מ"א סביב אמר רב:
(י) ד"ה וזו אצ"ל וצ"ח
הכי ודיקלי: (י) ד"ה
מקח טעות וכו' ויתר
משמות אבל טעין:
(כ) ד"ה ארעא בי וכו'
לדקלים ס"א וצ"ח
מ"ה לית ליה וכו' הכי
אין של לוקח: (ט) ד"ה
אצ"ל מוכר ללוקח שוה
אין מוכר לך כ"ש:
(י) מוכר לך כ"ש:
(י) אצ"ל כ"ש כגון וכו'
בכלל שדה דהא דלמירי:
(כ) ד"ה הכי גרסינן וכו'
שדה זו אני וכו' אילני
לכך ד"ה א: (ג) חתום
ד"ה ארעא וכו' השאה
גפני ודיקלי משמע הכי
כדבעי למומר לקמן וכו'
לא קני ולא שייך ליה:

המוזר את הבית פרק רביעי בבא בתרא

ג' א מ"י פ"ב מ"ה
שכירות ה"י י"ב סמג
עשין פ"ט ט"ז ט"ז
ס"ו ו' ט"ז ט"ז ט"ז
אלפס כ"ט פ"ג ד"ג ט"ז
ובתמות פ"ט ד"ק ק"ב:

סוף סוף כי ח"ל נלכסו לאו שבועה בעי. תימה למאי דמפרש ר"ס בהגוזל קמא (ב"ק דף קו. וס) בשמעתא דהטוען טענת גבב בפקדון דלא מתייבב שבועת שומרין אלא היכא דליכא הודאה במקלט היכי קאמר לאו שבועה בעי אין ח"ל דלא מתייבב שבועה דלדורייהא ואין לומר לאו שבועה בעי שבועת היסת קאמר דהיכי תיסק ארעמיא דרב בעמס דלחמן דקאמר רב חסדא ליפקד אפילו משבועת היסת ועוד דלמר בפרק כל הנשבעין (שבועות דף מה:) גבי רמי בר חמא ורבא מכלל דתרייהו סברי המפקיד אלל חבירו בעדים אין לריך להחזיר לו בעדים בשטר לריך להחזיר לו בשטר ואין לפרש וריך להחזיר לו בשטר אם אין רוחה לישבע אבל בשבועה נלחמן כי היכי דלא תיסקי דרבא אדרבא דרבא אמר לקמן דמאימין לומר החזרתי לך במינו דלנכסו דקאמר רבא הלכתא דנשבע וגובה מתנה ואי בשבועת היסת איידי היכי קאמר בעדים ח"ל להחזיר לו בעדים ומאימין לומר החזרתי לך בלא שבועה הא לעולם בעי שבועת היסת ואומר ר"ת דך שבועה דהכא מדרבנן ומתקנה קודם שבועת היסת כמו היא דהסוכה (כתובות דף פז:) דהיטו פרועה דקאמר תסס דהויא שבועה דרבנן: **מ"ד** נשבע וגובה כולו לית ליה דרב חסדא. ו"א"ס

ג' ב מ"י פ"ז מהלכות
שמוחן ושחפין ה"י
א ו'י' ט"ז ט"ז ט"ז
סמג עשין ט"ז ט"ז ט"ז
ח"י ט"ז ט"ז ט"ז ט"ז
(ובכ"ז אלפס כ"ט פ"ט
דף קתת):

ג' ב מ"י פ"ט סמג
ט"ז ט"ז ט"ז ט"ז
וטע"ס י"ד ט"ז ט"ז
טע"ס ב:

רבינו גרשום

סוף סוף כי אמר ליה נאכתי מי לא צריך שביעה. אנא נמי היי אמינא מאי נאכתי בשבועה: שטר כיום היצוא על היתומים. כגון מי שנתן לחבירו סמון שרייה למורד שנתן והקין על נותן וכתב לו שטר שכן וכך נתן לו סמון להצית שטר וכתב המקבל והוציא הנתן אותו שטר כיום על היתומין. הנתון וגובה דגרסי: בכל התלמוד היינו שמואל וקרא: אמריו נשבע. הנתון וגובה כל הקרן שלו אע"פ דיש שטר בידו דרבא ליבער מן היתומים לא יפער אלא בשבועה: יפער אלא בשבועה: דהייב חד סמון לחבירו להרויח שנתן אירו לא הוי כולה פקדון ביד המקבל כולה שרייה רבנן פלגא מלה ופלגא פקדון ועבוד פלגא דניחא ליה למלוה וניהא ליה ללה. דאי אמרי' דכולא מלוה ביד המקבל ונגבנה או אברה משלם המקבל כולה כדן מלה שנכתיב כולה ואי אמרי' דכולא ביד המקבל ונגבנה או אברה וקא מפסיד הנתון הכל. ומש"ה פלגא מלה כי דרית ליה לית המקבל הנהא מינה משלם פלגא ופלגא פקדון הויא הנתון אית ליה רוחא מינה: מאי לאו דרבא דרבא קפולמי. דבעא מינה רב עפרם סרב חסדא לעיל הפקיד אצל חבירו ופטר וכו' ואמר ליה רב חסדא נאמן דייני גולה לית דרב דרב חסדא דאם איתא דאית ליה דרב חסדא לא הוי פלגא היתומין אלא פלגא דהיינו מלה ולא הפקדון דמנו דאי בעי מצי למימר היתומין נאכסו בירי אבא ואבירי החזירי לך חרובינא ולית להו לשלם אלא פלגא דמלה דאהורא פלגא דמלוה לא מצי פסוהי פסוהי כנאכסו משום דהייב בנאחיותי הוצי. דייני א"י אית להו רב חסדא: לא דכ"ע אית ליה דרב חסדא. ונאכסו הנהא אבא אבא אבא דייני גולה דרובה בולה משום דליכא למיסר מינו ולא מצי לפסוהי אבא החזירי דאם איתא דפרעיה אבוהון מימר דהו אמר קודם מיתת

לאו שבועה בעי. בתמיה והשתא אמרת נאמן בלא שבועה וע"י מינו לא מליח למיפטריה משבועה ע"י טענתו לקיימה בלא שבועה דכתבי שבועת ה' תהיה בין שניהם: **לימא בפלוגתא**. הא דרב חסדא: **שטר כיום היצוא על היתומים**. ראוהו נקתן מעות לשמון למחלותי שכר וכתב לו שטר כמה הפקידו וזאת שמעון והוליה ראוהו ארוס שטר על היתומים לנכסו מהם פקדונו והיתומים טוענין שמא אבינו החזירו לך ח"ל טענת ברי טענו ואילו היה מלוה בעלמא שהלוה ראוהו לשמעון וזאת שמעון כולי עלמא מודו דנשבע ראוהו וגובה כל השטר מן היתומים לית לאבוהון שום טענה גבי מלוה ולא (ג) מני טעין נאכסו אלא היה נשבע שלא התקבל מן הלוה כלום וכמו שהיה טוענו הלוה אשבע לי ללא פרעתיך כדאמרין בשבועות (דף מה.) וגבי יתמי דידיה ללא ידעי למיטען טענין להו וכשבע וגובה חובו (ג) וכו' אבל השתא דלא הוי כולו מלוה אלא פלגא מלוה ופלגא פקדון כדן כל מעות הנאכסות למחלת שכר דמפרש ואילו הוא דפליגי דייני גולה דייני שמואל וקרא דייני דהיינו ר' אחי ור' אחי בפ"ק דכנהדרין (דף י"ז ט"ז): נראה בעיני דה"ל דכ"ע אית להו דנהדרו וכ"פ רבינו מנחם ולא גרס סבריה דמסקלני מני הכי ס"ל: **דאמרי נהדרעי**. צבצבא מניעה בפרק המקבל האי עיסקא

סוף סוף כי אמר ליה נאכסו ביעי ה"נ מאי נאמן *נאמן בשבועה לימא בפלוגתא דהני הנאי דתניא שטר כיום היצוא על היתומים דייני גולה אמרי נשבע וגובה כולו דייני א"י אמרי *נשבע וגובה מחצה ודבולי עלמא אית להו דנהדרעי *דאמרי נהדרעי דאי עיסקא פלגא מלוה ופלגא פקדון מאי לאו בהא קא מופלגי דמר סבר מצי א"ל שטרך בירי מאי בעי ומר סבר לא (ה) אמרי לא דבולי עלמא אית להו דרב חסדא והבא בהא קמיפלגי דמר סבר אם איתא דפרעיה מימר הוה אמר ומר סבר אימור מלאך המות הוא דאנטיה שלח רב הונא בר אבין המפקיד אצל חבירו בשטר ואמר לו החזרתי לך נאמן ושטר כיום היצוא על היתומין נשבע וגובה כולו תרתי שאני התם דאם איתא דפרעיה מימר הוה אמר רבא אמר הלכתא נשבע וגובה מחצה אמר מר זוטרא הלכתא כדייני גולה א"ל רבינא למר זוטרא הא אמר רבא נשבע וגובה מחצה אמר ליה אנן דייני גולה איפכא

דיהיב איניש לחבריה למחלתי שכר פלגא הוי מלוה להחתיב באתרויה המקבל דייני ארוח חאי טענא מנמו הירווח ופלגא הוי פקדון גביה ואינו חייב באתרויהו דך פלגא דקסקיל ממנה מפקיל רוחא והתם מפרש טעמא עבוד רבנן מילתא דליחא ליה ללוה ויחא ליה למלוה דליכא קלא אחריות על זה וקלא על זה ואם נגבב או אבד הכל אין האחד מפסיד הכל אלא בין שניהם והלכך כיון דסתמא דמילתא כן הוא דפלגא הוי מלוה גביה לריך הנותן לקבל עליו תרי טילתי בהפסד הואיל וסקיל פלגא באגר כי היכי דלא להוי רבית מאי דעורח מקבל בפלגא דפקדון משום פלגא דמלוה שהלוה דמאי דמקבל נותן אחריות עליה טפי מפלגא הוי שטר למקבל בצביל טירחא דקטרת בפלגא פקדון או פלגא יקבל הנותן בהפסד ותילתא באגר ומקבל יכול תרי טילתי דהאי דקסקיל מקבל רוחא טפי מפלגא זהו שכר טירחא ואין כאן רבית והכי מפרש באיזהו נשך (ב"מ דף סה:) **מאי לאו**. בפלגא דפקדון קמפלגי דרב חסדא דלמר לעיל נאמן דפפלגא דמלוה הכל מודין דנשבע וגובה אותו דאפילו אי הוה אבוהון קיים לא מני טעין החזרתי דלמר ליה שטרך בירי מאי בעי וטענת מינו ליכא דאפילו אם נלכסו לריך להחזיר דהא מלוה היא גביה הלכך נשבע וגובה כדן הבא ליפרע מנכסי היתומים אלא בפלגא דהוי פקדון קמיפלגי אבדרב חסדא דייני גולה דפלגא נשבע וגובה כולו לא סבירא ליה כרב חסדא דלמר נאמן אלא אי הוה אבוהון קיים לא היה נאמן לומר החזרתי לך ואף על גב דליכא מינו דטענת אונס משום דח"ל אידך שטרך בירי מאי בעי הלכך נשבע וגובה כולו מן היתומים אפילו פלגא דפקדון דייני א"י סברי לה כרב חסדא דליוה היה אבוהון קיים הוה מני למיטען החזרתי לך במינו דהוה מני למימר נאכסו ולא הוי אידך מני למיטען שטרך בירי מאי בעי וטענין מני הכי בצביל יתמי ומשבעי יתמי שבועת יורשין דמפרש בשבועות שבועת שאל פקדוה אבא כו' דמפרש התם הלכך נשבע וגובה מתנה מלוה אבל בפלגא פקדון לית ליה: **ה"ג לא דכ"ע אית להו דרב חסדא ופכא כו'**. דייני גולה סברי בעלמא סבירא לן כרב חסדא דנאמן לומר החזרתי לך אבל גבי יתמי ליכא למימר הכי דכיון דליכא שטרך ביד נותן ואיכו לא קטענין פרעתיך אן לא טענין ליתמי דאם איתא דפרעיה מימר הוה אמר נשעת לואת מיתה והשתא דליכא תרתי שטר ביד הנותן וגם לא ליה נשעת מיתה הלכך נשבע וגובה כו': **דאנטיה**. ולא הספיק לזוה: **ספסי**. בתמיה דסתרי אהדי דכיון דנאמן אמאי נשבע וגובה כולו והא מני אבוהון למיטען החזרתי לך פלגא פקדון ונטעון

אכתי אמאי גובה כולו דמיטען ליתמי נאכסו וי"ל דמלתא דלא כתיב היא לא טענין ליתמי דנלכסו קלא אית ליה ואע"ג דלזבוהון הוי מהימן לומר שנלכסו מיהו לא טענין להו מיהו דלמר נשבע וגובה מתנה סבר ללא מני אמר ליה שטרך בירי מאי בעי וטענין להו החזרתי לך אף על גב דלא טענין להו נלכסו כיון דלזבוהון היה מהימן בטענה זו מינו דאי בעי אמר נאכסו ואין להקשות לרבי אבא דלית ליה מתוך שאינו יכול לישבע משלם אמאי פטרינן להו הא מחויבין הן שבועה ואין יכולין לישבע דלגבי יורשין לא אמרינן מתוך שאינו יכול לישבע משלם כדדרשין בפ' כל הנשבעין (שבועות דף קמ. וס) שבועת ה' תהיה בין שניהם ולא בין יורשין ואם תאמר מרש ושמאל דקאמרי התם אין אדם מוריש שבועה לבניו פי' אין אדם מוריש שטר שיש בו שבועה לבניו אמאי פטורין משלם וי"ל דהא דלחן אדם מוריש הייב דלחן טקקין לא לשבועה ולא לפרעון כדפירש הקונט' התם ואם באין לגבות בשטר אין גובין אבל אם מוחזקין הן ובאין לגבות מהן כי הכא אין מוזילין מהן ופטורין וכן מוכח בהדיא בפ' כל הנשבעין (שם דף מה:) דמשני הא מני ב"ש הוא דלמרי שטר העומד לגבות כגבוי דמי אלמא דבכר הגבוי אדם מוריש שבועה לבניו: **נשבע** וגובה מחלה. נראה דליו טענת על הכל דלמה ישבע במס און דלחן משלמין לו אלא דהאי הלכך נשבע שבועה שיש לו בידם ואין לו בידם פחות מחתי דלחן ליהוי מרע ליה לדיבוריה כי היכי דשנים אחוזין בצביל (ב"מ דף טז:) **דאם** איתא דפרע מימר הוה אמר. דוקא הכא שטר על על צמי היה לו להודיעם דפרעו הוא אבל מלוה על פה אמרינן דלחן גובה מן היורשין ואפילו הניח קרקעות ואפי' מגדולים אלא כשהודה ומת א"ל דשמטוהו ומית בשמתא דהתם לא אמרינן אם איתא דפרע מימר הוה אמר דלחן לו להודיעו כל מה שלוה ופרע כל ימי חייו אלא דוקא הכא שיש שטר כדפירשית: **אמר** רבא הלכתא נשבע וגובה מחלה. ומה עסקה דרבא אדרבא בשבועות פירשתי לעיל ורבי' מפרש ללא קשא מדי דהכי איתא התם ח"ל פקדון מאי מעלייתא ח"ל שבועת שומרין דחייב רחמנא היכי משכחת לה מתוך שיכול לומר לא היו בעדים מעולם יכול לומר נלכסו דאפקיד ליה בעדים דאפקיד ליה בעדים מני מתוך שיכול לומר החזרתי לך יכול לומר נלכסו דאפקיד ליה בשטר פירוש כיון דאפקיד ליה בשטר איכא שבועה בנאכסו דלאו אין לומר מתוך שיכול לומר החזרתי לך והיה נאמן בלא שבועה דהא המפקיד אלל חבירו בשטר לריך להחזיר לו בעדים ומן הדין אפילו בשבועה לא היה נאמן אי לאו משום דמהימן במינו דנלכסו בשבועה והשתא אין להקשות כלום משם: האמין

הגהות הב"ח
(ב) גבי ומר סבר לא מני אמר ליה שטרך בירי מאי בעי לא דבולי אמינא מאי נאכתי בשבועה: שטר כיום היצוא על היתומים. כגון מי שנתן לחבירו סמון שרייה למורד שנתן והקין על נותן וכתב לו שטר שכן וכך נתן לו סמון להצית שטר וכתב המקבל והוציא הנתן אותו שטר כיום על היתומין. הנתון וגובה דגרסי: בכל התלמוד היינו שמואל וקרא: אמריו נשבע. הנתון וגובה כל הקרן שלו אע"פ דיש שטר בידו דרבא ליבער מן היתומים לא יפער אלא בשבועה: יפער אלא בשבועה: דהייב חד סמון לחבירו להרויח שנתן אירו לא הוי כולה פקדון ביד המקבל כולה שרייה רבנן פלגא מלה ופלגא פקדון ועבוד פלגא דניחא ליה למלוה וניהא ליה ללה. דאי אמרי' דכולא מלוה ביד המקבל ונגבנה או אברה משלם המקבל כולה כדן מלה שנכתיב כולה ואי אמרי' דכולא ביד המקבל ונגבנה או אברה וקא מפסיד הנתון הכל. ומש"ה פלגא מלה כי דרית ליה לית המקבל הנהא מינה משלם פלגא ופלגא פקדון הויא הנתון אית ליה רוחא מינה: מאי לאו דרבא דרבא קפולמי. דבעא מינה רב עפרם סרב חסדא לעיל הפקיד אצל חבירו ופטר וכו' ואמר ליה רב חסדא נאמן דייני גולה לית דרב דרב חסדא דאם איתא דאית ליה דרב חסדא לא הוי פלגא היתומין אלא פלגא דהיינו מלה ולא הפקדון דמנו דאי בעי מצי למימר היתומין נאכסו בירי אבא ואבירי החזירי לך חרובינא ולית להו לשלם אלא פלגא דמלה דאהורא פלגא דמלוה לא מצי פסוהי פסוהי כנאכסו משום דהייב בנאחיותי הוצי. דייני א"י אית להו רב חסדא: לא דכ"ע אית ליה דרב חסדא. ונאכסו הנהא אבא אבא אבא דייני גולה דרובה בולה משום דליכא למיסר מינו ולא מצי לפסוהי אבא החזירי דאם איתא דפרעיה אבוהון מימר דהו אמר קודם מיתת

פרעתי. ודייני ארעא דירשאל סברי לא יתיבנא ליה אלא פלגא דאכתי איכא למיסר מני. וראמרת הוה ליה לאבוהון למיסר. דאימר פלגא דמות אנטיה בפתאום ולא מצי אבא: תרתי. ליכא למיסר דתרתא דא לרא דאי אמרי' המפקיד אצל חבירו בשטר ואמר לו החזרתי לך נאמן לא אמרי' דשטר כיום היצוא על היתומין דבני כולה משום דהאי עסקא פלגא פקדון ואמרי' טו. ומשני אמאי גובה כולו דאי איתא וכו': אן דייני גולה איפכא

המוכר את הבית

פרק רביעי

בבא בתרא

עא

עין משפט ג' מצוה

שייך לך ע' ונטעון נמי ליתמי: *אמר רבא הלכתא נשבע וגובה מהלש. פלגא מלה אבל פלגא פקדון לא גבי לטענין להו ליתמי אביהם החזיר לך ומשבעתו שבעות יורשין ופטורין והך דלמירין צפ' כל השבעתן (שבעות דף מה): אמר רמי בר חמא כמה מעליה הא שמעתא חיל רבא מאי מעליהתא כו' עד מכלל

[לעיל סד:]

דכרייהו סבירא להו המפקיד אלל שבטרי בעדים ח"ל להחזיר לו בשטר בשטר מיהא לריך להחזיר לו בשטר פתיח ח"ל בעדים והכא פקסוק רבא נשבע וגובה מחלה דמשמע דלין לריך להחזיר לו בעדים כרז חסדא איכא למימר דהאי דקאמר התם

[לעיל סה:]

מכלל דכרייהו סבירא להו לא קאי אלא להמפקיד את שבטרי בעדים אבל להמפקיד בשטר לא קאי וח"ל קאי לאו דוקא דהא מדמרי בר חמא דשני לרבא דלפקיד ליה בשטר איכא למיודק דס"ל לרמי בר חמא הכי אבל מושטיק רבא ליכא למיודק דהאי דשטיק משום דלפי סברת רמי בר חמא דס"ל דמפקיד בשטר לריך

עכין יד.

להחזיר לו בעדים ליכא לחקשויי וו ומיהו רבא אכתי בקושא קאי דלא מעליה הויא שמעתא דכפסיק הלכתא הכא נשבע וגובה מחלה ואין לריך להחזיר לו בעדים: *איפכא מתנינן. דייני גולה אמרי נשבע וגובה מחלה דהיינו נמי כרבא: **מתני' לא את הכור**. שבעה ח"ל שאלמר לו לא מה שבתוכה: **מכר דארי**.

[סג.] [גג. סה.]

והשדה עיכב לעלמו: **במה דברים אמורים**. כל הלא מכר דמתני' (ג):

במוכר. דאפי' למ"ד מוכר בעין יפה מוכר ח"ל דמה שמפרש במכירתו

מכר הכל ולא עיכב לעלמו כלום ממה שמכר לחבירו כגון המוכר בית

וקדה שלא עיכב דרך ליך לבורו ולדורו וגו' ואלו דברים שדה דברים אחרים

המוכר שדה: **אבל בנותן מהנה נותן אם כולה**. כל הני (ד) דלמרו לא מכר ואפילו הני דליין בכלל מה שבתוכה כגון תרוב

ואפילו מאי דלא הני בכלל שדה הואיל וקבוע בתוך השדה ומיהו אם יש מעוט שדה או תבואה הלושה שאינה לריכה לקרקע או כל דבר שלא הולך לתנא דמתני' להחזיר ולומר לא מכר משום דמילתא הוא דפשיטא הוא דלמינן בכלל שדה כלל האיהו ודאי לא קנה לה מקבל

מתנה: **וכה כולה**. אפילו בור וגת ושובר שבעה קנה שכיין שזה טעם שדה אחת וזה אחת כנגדו להסתלק זה משל זה כתבוננו ומיהו להיות לו דרך לפנימי על החילון איכא למימר דלית ליה כרז דפרישנא טעם לעיל (דף סה.) דח"ל אדור בשדה שלי כי היכי

לדורו זה אכתי תחא אבויך יהו כניך: **המוכר כולה**. אפילו בתרוב וסדן ודע"ג דחשיבנא ליה בגמ' כשתי שדות וגבי ב' שדות ומכר אחד צייניו והחזיק בחדת מנן ע"מ לקנות אחתה ואת חזירתה אמרינן בחזקת הבתים (לעיל דף עג.) אחתה קנה חזירתה לא קנה אפ"ה הכא קנה דנתי נמי דב' שדות חשבינן לשדה ולתרוכ המוכר מיהו ליכא מנר צייניה דכב' שדות ואין מנר אחר צייניה דנתי: **הקדים את כונו**. דבעין יפה מקדים כמו נותן: **ר"ש אומר מקדיש את השדה לא הקדים כלום**. מכל אונן דברים שאמרנו

גבי מוכר דלא מכר דהמקדים דעורו כדעת מוכר שאל הקדים אלא מה שפירש: **אלא את המוכר כו'**. דלע"ג דגבי מכירת השדה אין מוכרין הכל מוקדשין וטעמא דמפרש בגמ' (ג) **מאי שנא מכר ומ"ש מהנה**. סה"כ הוכיח דעין יפה שיהא מוכר אפ"ה וזימין שאינו נותן אלא מה שמפרש בפיו אבל מיהו שאלו בכלל לא קיביל כגון הקד דתנן בזה לא מכר: זה פירש. נותן פירש לו את הכל והלך קנה הכל ולקמיה פריך עלה: **ומתמה האי כו'** והרי זה לא פירש וזה לא פירש (ה). דהמוכר והנותן סתמא קתני: **זה סיה לו לפרש**. נותן מתנה כיון דרגיל ליתן בעין יפה אם איתא דהאי לאו בעין יפה יהיב היה לו לפרש ולשירי בור וגת ושובר וכל הקד דמתני' ומדלא (ו) שיר הפסיד אבל מוכר זוזי אכסוהו ולא מכר אלא מה שפירש ואפילו אם יש שרגיל למוכר בעין יפה מסתמא אין לומר כן דיד לוקח על התחשבה דלא היה לו לפרש ורבינו חננאל פירש הקונה היה לו לפרש דכיון שנותן דמים אינו מתבייש מן המוכר ומדלא הזיק למוכר לפרש לו הכל הפסיד אבל מקבל מתנה בושא יש לו מן הנותן ואין לו לפרש ולשאלו לו בור וגת ושובר הלכך עליה דנותן רמיא לגלויי ואם לא פירש קנה הכל: **דמוסיק מהא גופלי**. בקרקע רוחב ואורך הבית יעולין לסדר מזה וצדו הבית היינו' תביות אורך עליו' תביות רוחב: **דזהו מהוסיק מהא גופלי**. כל הבית כולה והאי דקאמר מחזיק מזהו גופלי שדה היה שאלו היה מחזיק יותר ולשם חשיבות אמר כן דמתנה גדולה כחלת נותן לו: **דאמור רבין**. במתני' דהמוכר את הספינה (לקמן דף פא.) **שני אילנות**. אבל ג' חשיבי שדה חילן וקנה קרקע צייניה ומולה להן כמלא אורה וסלו ואם מתו יש לו קרקע (ז) כדמתן לקמן בהמוכר את הספינה: **ס"ו לא קנה קרקע**. צייניה ומולה להן וגם אם מתו אין לו קרקע לטעם אחרים במקומן כדמתן לקמן באורך פירקין ולא קנה אלא לפירותיו כל זמן שיתקיים החילן והליבא דרבנן איתא דלמרי (ח) בעין רעה מוכר רבא איליבא דר"ע יש לו קרקע לטעם אחרים במקומן אם ימותו אלו כדמוכח לקמן בשמעתין גבי מקדיש ג' אילנות בזה אמר זה דקנה קרקע עם החילן וה"ל אמרינן בחזקת הבתים מוכר וכו' מקדיש אילנות במוכר ב' אילנות לחבירו דהיינו דומיא דג' אילנות בזה אמר זה דקנה קרקע עם החילן וה"ל אמרינן בחזקת הבתים (דף ע"ג נ"ג) מכר אילנות ושייר קרקע לפניו פלוגתא דר"ע ורבנן ודע"ג דסיפא דמייירי ב' אילנות מוקמינן לקמן באורך אפילו כר"ע מיהו פירש לאו ר"ע היא: **ג' אילנות**. לטעם אחר במקומן דבעין רעה מוכר לו קרקע: **בני מילי**. גבי מכר את הבית ושייר בור ודות לית ליה חילן ללוקח דהא לא מכחישי בארעא והלכך לא חשש לשירי כלום מן הקרקע כשיב הבור ולא הדרך אבל אילנות שמקלקלין את שום החילן ללוקח דהא הקרקע עם האילנות חף לחזור וליטע במקומן אם יזיקו אלו משום דלא לימא ליה לוקח עקור אילנך ויפסיד מנאן: **לחם**

הנהרות הבי"ח

(ה) במשנה ותכ"א אינו לרי' ליקח לו דין ויודעה: (ב) גט' דקא אכתשי כאלעא שזריה שיר דלם יאחז: (ג) רשב"ס דר"ס כמה דברים וכו' דמתני' ד"ה דפירקין הפסיד: (ד) ר"ה אכל וכו' כל הני דלמין לא מכר ואפי' סבא דלין ככל: (ה) ר"ה ומתמה כולו: (ו) לא פירש הוא דהמוכר: (ז) ד"ה פ"ס סיה וכו' ומדלא פירש הפסיד: (ח) ד"ה שני אילנות וכו' יש לו קרקע לטעם אחרים במקומן כדמתן לקמן: (ט) ד"ה ס"ו וכו' דלמרי מוכר בעין יפה: (י) ד"ה אלא וכו' דאמר רבין דבשנים קה

האחין שחלקו זכו בשדה זכו כבולה. ואל"ת לרב דלמור לעיל (דף סה.) יש להן דרך זה על זה משום דמוכר בעין רעה מוכר היכי אמר הכא זכו כבולה כמו גבי מתנה וי"ל הכא לאו משום עין יפה הוא אלא משום דרלוין להסתלק זה מזה ואין משירין לכל אחד אלא הדרך לחלקו

איפכא מתנינן לה: מתני' *לא את הבור ולא את הגת ולא את השובר בין הרבין בין ישובין יצריך ליקח לו דרך דברי ר"ע והב"א אינו צריך (ה) יומרה ר"ע בזמן שאמר לו חוץ מאלו שאינו צריך ליקח לו דרך מכוון לאחר ר"ע אומר אינו צריך ליקח לו דרך והב"א צריך ליקח לו דרך *בד"א במוכר אבל בנותן מתנה נותן את כולה האחין שחלקו זכו בשדה זכו כבולה האחין בגמ' הגר החזיק בשדה החזיק בכולה *המקדיש את השדה הקדיש את כולה ר"ש אומר המקדיש את השדה לא הקדיש אלא את החרוב המורכב ואת סדן השקמה: **ג' מ"א שנא מכר ומאי שנא מתנה פירש יהודה בן נקוסא לפני רבי זה פירש וזה לא פירש האי זה פירש וזה לא פירש זה לא פירש וזה לא היה לו לפרש זה לא היה לו לפרש *הוא דאמר להו הבו ליה לפלגיא ביתא דמחזיק מאה גולפי אשתכח דהוה מחזיק**

מאה ועשרין אמר מר זוטרא מאה אמר ליה מאה ועשרין לא אמר ליה רב אשי אמר מי לא תנן במה דברים אמורים במוכר אבל בנותן מתנה נותן את כולה אלמא *מאן דיהיב מתנה בעין יפה יהיב ה"נ מאן דיהיב מתנה בעין יפה יהיב: **המקדיש את השדה הקדיש וכו'**: אמר רב הונא אע"ג דאמור רבנן *הקונה שני אילנות בתוך של חבירו הרי זה לא קנה קרקע *מכר קרקע ושייר שני אילנות לפניו יש לו קרקע ואפי' לר"ע דאמר מוכר בעין יפה מוכר הני מילי *גבי בור ודות דלא קא מבחשי בארעא אבל אילנות דקא מבחשי בארעא (ג)

אם

אם איפכא מתנינן. דהכי אמר דאין גובה אלא מחצה: זה פירש. שהווא קונה השדה מן המוכר. וכיון דלא פירש כל הדיבר שבחב' הלבך לא קנה הני דמפיק מתני' וזה הפסיד מתנה אין דרכו לפרש מהמקבל הלכך יש לו חב' ופסקה רבי האי זה לא פירש וזה לא פירש הוא. דאין דרכו של קונה לכתוב כך אני קונה אלא המוכר דרכו לכתוב כך וכך אני מכר: אלא זה היה לו לפרש. ללוקח שנתן דמים היה לו לקרקע שיכתוב לו המוכר בשטר כל מה שיש בשדה וכיון דלא דקדק שיפירש לו הוא הוא דאפסיד אנפשה ואין לו כל הני דמפיק מתני'. אבל הפסיד מתנה לא היה לו לפרש לקרקע שיתן לו אלא אין שנתן לו סתם ולא אמר חוץ מזה קנה הבית: מאה גולפי. מאה מתנה אלמא פסקא אחריין שהקי. וכו' בשדה: כבולה. שחלקו עם הבור ועם הדות וכל אחד מקנה מתני' פלי ממכר אלא חרוב ושקמה דמוכר לא מכר והמקדיש הקדיש כדפירש בגמ': הרי זה לא קנה קרקע. ד' אילנות וכו' דאמר רבא לא מכחישי ביה בהקרקע ולא אמר ליה הלוקח כלום שיש דוריא שריי משייר מוכר קרקע פסק האילנות לפניו להכי לא קאמר ליה מדי:

א ב ג מיי' פכ"ז מהל' מביה הל' ג ד סג עשין פ' עוש"ע ח"מ סי' רע"ו סעיף ה':

סא ד מיי' שם הל' ה עוש"ע שם סעיף ה':

סב ה ו מיי' שם הל' ו עוש"ע שם סעיף ו':

סג ה מיי' שם הל' ה עוש"ע שם סעיף ו':

סד מ מיי' פ"א מהל' וכה ומתנה הל' כב סג עוש"ע ח"מ סי' רע"ו סעיף יד':

סה כ מיי' פ"ד מהל' מביה הל' ו סג עוש"ע ח"מ סי' רע"ו סעיף ט':

סו ל מיי' שם הל' ה עוש"ע שם סעיף יא':

רבינו גרשום

איפכא מתנינן. דהכי אמר דאין גובה אלא מחצה: זה פירש. שהווא קונה השדה מן המוכר. וכיון דלא פירש כל הדיבר שבחב' הלבך לא קנה הני דמפיק מתני' וזה הפסיד מתנה אין דרכו לפרש מהמקבל הלכך יש לו חב' ופסקה רבי האי זה לא פירש וזה לא פירש הוא. דאין דרכו של קונה לכתוב כך אני קונה אלא המוכר דרכו לכתוב כך וכך אני מכר: אלא זה היה לו לפרש. ללוקח שנתן דמים היה לו לקרקע שיכתוב לו המוכר בשטר כל מה שיש בשדה וכיון דלא דקדק שיפירש לו הוא הוא דאפסיד אנפשה ואין לו כל הני דמפיק מתני'. אבל הפסיד מתנה לא היה לו לפרש לקרקע שיתן לו אלא אין שנתן לו סתם ולא אמר חוץ מזה קנה הבית: מאה גולפי. מאה מתנה אלמא פסקא אחריין שהקי. וכו' בשדה: כבולה. שחלקו עם הבור ועם הדות וכל אחד מקנה מתני' פלי ממכר אלא חרוב ושקמה דמוכר לא מכר והמקדיש הקדיש כדפירש בגמ': הרי זה לא קנה קרקע. ד' אילנות וכו' דאמר רבא לא מכחישי ביה בהקרקע ולא אמר ליה הלוקח כלום שיש דוריא שריי משייר מוכר קרקע פסק האילנות לפניו להכי לא קאמר ליה מדי:

אם

אם איפכא מתנינן. דהכי אמר דאין גובה אלא מחצה: זה פירש. שהווא קונה השדה מן המוכר. וכיון דלא פירש כל הדיבר שבחב' הלבך לא קנה הני דמפיק מתני' וזה הפסיד מתנה אין דרכו לפרש מהמקבל הלכך יש לו חב' ופסקה רבי האי זה לא פירש וזה לא פירש הוא. דאין דרכו של קונה לכתוב כך אני קונה אלא המוכר דרכו לכתוב כך וכך אני מכר: אלא זה היה לו לפרש. ללוקח שנתן דמים היה לו לקרקע שיכתוב לו המוכר בשטר כל מה שיש בשדה וכיון דלא דקדק שיפירש לו הוא הוא דאפסיד אנפשה ואין לו כל הני דמפיק מתני'. אבל הפסיד מתנה לא היה לו לפרש לקרקע שיתן לו אלא אין שנתן לו סתם ולא אמר חוץ מזה קנה הבית: מאה גולפי. מאה מתנה אלמא פסקא אחריין שהקי. וכו' בשדה: כבולה. שחלקו עם הבור ועם הדות וכל אחד מקנה מתני' פלי ממכר אלא חרוב ושקמה דמוכר לא מכר והמקדיש הקדיש כדפירש בגמ': הרי זה לא קנה קרקע. ד' אילנות וכו' דאמר רבא לא מכחישי ביה בהקרקע ולא אמר ליה הלוקח כלום שיש דוריא שריי משייר מוכר קרקע פסק האילנות לפניו להכי לא קאמר ליה מדי: